

Az 1959-es év feladatairól tárgyaltak a Hazafias Népfront „Szép Szegedé”-mozgalmának résztvevői

Nagy jelentőségű értekezletet tartott a Hazafias Népfront kulturális bizottságának „Szép Szegedé”-mozgalma. Az értekezleten részt vettek a mozgalom vezetői, a Kertészeti Vállalat, a Gyógynövénytani Intézet, az egyetemi fűvészkert, a tanács, a társadalmi szervezetek, az úttörők, iskolák, a MÁV nyugdíjas-csoport, a Köztisztasági és a Fürdő Vállalat, valamint több más üzem, intézmény képviselői és számos érdeklődő.

Turai Géza, a kulturális bizottság elnöke köszönetet mondott a mozgalom résztvevőinek a múlt évi eredményekért, melyeket a műemlékvédelemben, a város virágosításában, tisztaságának megjavításában és egyéb területeken elérték. Ezután Kéri Imre, a Szép Szegedé-mozgalom vezetőjének irányításával megbeszéltek az idei feladatokat és terveket. Ezek szerint még nagyobb társadalmi összefogással, s a különböző vállalatok, intézmények fokozott segítségével továbbfejlesztik a Szép Szegedé-mozgalmat.

Még több virág

Ebben az évben a kertészeti vállalat több palántát juttat díjtalanul a város virágosítására. Egyes parkok, vagy virággal díszített utcák, térrészeket kezelést adja a Hazafias Népfrontnak, a szakirányítás további biztosítása mellett. Így lehetővé válik, hogy a felszabadult erőtől a vállalat újabb terület parkosítását végezze el. Az üzemekben, iskolákban virágfelelősöket választanak, akiknek irányításával kapcsolódhatnak be a dolgo-

zók a mozgalom munkájába. Az ideai virágültetések-nél gondosabban ügyelnek az egységre, tervszerűen létesítik a virágágyakat, egyforma, vagy szabályosan változó növényekkel. Több utcában, ahol szűk a hely, a fasorok irányában egyméteres sávokat ültetnek be. Bevezetik a kisebb virág-szigeteket ültetését is. A fák törzsét egyméteres kerületben felássák, s ide ültetik a dísznövényeket és virágokat.

Nagyobb rend és tisztaság

Nagyobb gondot fordítanak az utcák, közterek tisztaságára és rendjére is. A mozgalom résztvevői felkeresik az utcák, bérházak lakóit, s megnyerik az érdeklődőket a társadalmi ellenőrzésnek. A tisztaságért való harc mellett a társadalmi védelmet kiterjesztik a parkokra, fákra és virágokra, segítséget nyújtanak a tanács parkőröknek, akik nem győzik a munkát, a gondatlan és rakoncátlan gyerekek és a felelőtlen felnőttek miatt. Javasolják ezenkívül a tanácsnak, hogy nagyobb szigorral járjon el a vétkesekkel szemben, ugyanakkor eljárnak egyes vállalatoknál, javaslatokat a vezetőség munkájánál mulasztásokat követnek el a város tisztaságáért. Ilyen esetekre számos példát hoztak már az első értekezleten a résztvevők. Főképpen az építvállalatok, a csatornaművek, út-

fenntartók és az ingatlankezelő vállalat ellen van kifogás, mert egyes munkálataiknál nem takarítják a törmelékét, használhatatlan és visszamaradt anyagokat. Így például jelenleg is ez tapasztalható a Hámán Kató utca 14 számú ház előtt, vagy a Petőfi Sándor sgt. és Nagykörút sarkán, továbbá a Gőz utca végén, az Indóház téren.

Érdekes bejelentések

A Szép Szegedé-mozgalom csütörtöki értekezletén elhangzott hasznos javaslatok közül kiemelkedik még a Tisza-part rendezése az ifjúsági vízisporttelep, a partfürdő építése, azonkívül érdekes bejelentéseket is tettek az egyes vállalatok küldöttei: kiterjesztik a szemégyűtést már az első negyedévben a Lenin körút és a Nagykörút közötti városrészre. A köztisztasági vállalat hússzal több utcatisztítót foglalkoztat ebben az esztendőben. Megszüntetik a város több pontján éktelenkedő nagy szemégyűtőket, az összegyűjtést a »Kukák-kal« végzik. Ezenkívül újabb, nagy locsolóautókat állítanak munkába, melyek reggel mossák, este pedig locsolják az utcákat.

A Szép Szegedé-mozgalom első ideai értekezletének javaslatait a vezetőség munkatervbe foglalja, s ugyanakkor összegyűjti a kerületi népfőnökségek aktívait, melyek megvalósítása újabb lépés városunk szebbé tételé felé.

A munkások érdekében

Jó egyetértésben dolgozik a Cipőgyár párt- és szakszervezete

A nagyüzemmel növekedett Szegedi Cipőgyárban mozgalmal politikai élet folyik. Erről tanúskodik többek között az üzemi bizottság irodájában felfektetett programtervezet. Ez hetekre előre tartalmazza a különböző összejöveteleket, tanfolyamokat, előadásokat, értekezleteket. Nemcsak azokat, amelyeket a szakszervezet rendez, hanem a párt-, a tömegszervezeti és a vállalati megmozdulásokat is. Így azután nincs zavar, kapcsolódás és nem terhelik túl a dolgozókat. Ahogyan megvan az összeghang a papíron, ugyanúgy érvényesül a gyakorlatban is. A párt- és a szakszervezet jól együttműködik a cipőgyárban, a kommunista segítik a szakszervezeti munkát.

Megbeszélnek a feladatokat

Nincs olyan feladat, melyet meg ne beszélne az ü. b.-elnök a párttitkárral. Ezeket az értekezleteket nem kötik meghatározott időponthoz: naponta érintkeznek, azonnal megvitázzák a munkát, melyet a szakszervezet végezni akar és ehhez a párt segítségére van szüksége. Nemcsak ez jellemzi azonban a kapcsolatot. A pártvezetőség külön is megbízott egy elvtársat, hogy rendszeresen foglalkozzék a szakszervezettel, a különböző bizottságok munkájával és észrevételeiről számoljon be. Ezenkívül negyedévenként részletesen beszámol maga az ü. b.-elnök is a szakszervezeti munkáról a pártvezetőségi ülésen. Ha pedig időközben van valami fontos esemény,

annak megvitására is adódik alkalom, mert az ü. b.-elnököt rendszeresen meg szokták hívni a pártvezetőség tanácskozására.

Élénk munkaverseny — közös erővel

Az együttműködés egyik szép gyakorlati példája az élénk munkaverseny, melyet közös erővel sikerült megteremteni a cipőgyárban. Nemcsak a versenyponthoz és a szervezéshez adott javaslatokat a pártvezetett, hanem gyakorlatilag is segítette. Párttaggyűlésen, a bizalmi tanácskozásán ismertette a vezetőség a versenyfelhívásokat, s a kommunista felhívta a csatlakozásra. A jó példa serkentőleg hatott az egész üzemre, amit még csak fokozott az a pártmegbízott, melyet a kiadások adott a pártvezetőség: alakítsanak KISZ-brigádokat, melyek részt vesznek a munkaversenyben. A jelenlegi verseny is — mely a Bör- és Cipőipari Igazgatóság országos felhívására folyik az üzemben — így indult meg nemrégiben.

Hasznos javaslatok

A pártvezetett létrehozott egy termelési bizottságot is. Ez a szerv azonban nem a célból alakult, hogy a szakszervezet helyett végezzen munkát, hanem hogy segítse a problémák feltárását, az értékes javaslatok felismerését. Mindazon hiányokról vagy ötletekről, melyekről a kommunista érte-

sülnek, tájékoztatják a szakszervezetet, hogy intézkedhessen azok ügyében. Így javasolták például, hogy az üzemi tanács bízta meg az önköltségi brigádot: a művezetők bevonásával vizsgálja meg a társaságai lehetőségek jobb kihasználási módját. Hasonló segítséget jelent a szakszervezetnek — és természetesen a vállalatnak is — az a javaslat-gyűjtemény, melyet most januárban állít össze a pártvezetett vezetősége az 1. takarékoskodásra. Mint tavaly, úgy az idén is minden biztonnal ez jelenti majd a takarékosági terv magját az üzemben.

Politikai nevelés

Gondoskodik a pártvezetett vezetősége a szakszervezeti funkcionáriusok és aktívák politikai fejlődéséről is. A szakszervezetben tevékenykedő valamennyi párttagon kívül jónéhány pártönkormányzati reszortfelelőst és szakszervezeti bizalmi vezetőket is — melytől a pártoktatásba. Ezenkívül most készül a pártvezetőség még hatékonyabb módszer bevezetésére, melylyel nagy segítséget nyújt a szakszervezeti munka fejlesztéséhez. Időnként értékelik majd a kommunista különböző szakszervezeti reszortokban végzett tevékenységét. Nem elégszik meg például csak azzal, hogy felhívja az ü. b. figyelmét: az üzemi tanács tagjai nem tájékoztatják megfelelően dolgozóit a feladatokról, gyenge ellenőrzést gyakorolnak a gyárban —, hanem összehívja az ott működő kommunistaikat, s megbírálja munkájukat.

Állásfoglalás

A szakszervezet általában jól képviseli a dolgozók érdekeit, amit mutat az is, hogy bizalommal keresik fel problémáikkal. Ezekről a szakszervezeti bizottság rendszeresen beszámol a pártvezetőségnek, s ha szükséges, az is segít a megoldásukban. Így jártak el például együtt a gyenge minőségű felsőbőrök ügyében, ami miatt rosszabb volt az anyagkihozatal, s a munkások anyagilag károsodtak. Fellépésükre a vállalatvezetőség intézkedett a bőrgyáraknál. Régebben történt ugyan, de az is szépen mutatja a közös állásfoglalást a dolgozók ügyében, hogy a párt- és a szakszervezet közbenjárására kaptak meg egy alkalommal a munkások az áramszünet idejére járó jogos illetményüket. Jogtalan, vagy vélt sérelmekkel szemben azonban bárki hiába keresi meg a pártvezetést, nem tudja azt felhasználni a szakszervezet ellen. A legutóbbi párttaggyűlésen például többen sérelmezték a szakszervezet intézkedését, miszerint karácsony után nem kaptak meg az ajándékosomagot, akik időben nem mentek érte. A párttitkár megmagyarázta: a gyermekek részére készített csomag nem járandóság volt. Az ajándékosomag azért vált többek között lehetővé, mert a szakszervezet lelkes nőtagei például hajtaltól kezdve lángosokat sütöttek társadalmi munkában, s ennek árát a bevásárlásra adták. Mások hosszú órákat töltöttek a csomagolással — míg a most méltatlankodók annyit fáradtságot sem vettek maguknak, hogy elmenjenek a csomagért, akár az ünnepségre, akár az ü. b. irodára. Ezért a pártvezetett vezetőség is helyeselte a szakszervezet döntését: a kimaradt csomagokat az elhagyott, nyomorék gyermekek menhelyének ajándékozták.

Idegenforgalmi hivatalvezetőkkel voltunk kétheti tanulmányúti vendégségben Csehszlovákiában és az NDK-ban. A megszokott turista úti program szerint jártunk ott, mégis úgy írom: vendégségben. Vendégnek éreztük magunkat, mint az olyan ember, aki messzire lakó testvéreirez utazik néhány napra.

Nem számítottam egyik országban sem csodákra. Egy kicsit mindig túlzásnak tartottam az áradozásokat. Most az út után megállapíthatom azonban, hogy még a leglelkesebb beszámoló, vagy útirajz is csak halványan adta vissza a csehszlovákiai és az NDK-beli valóságot. Persze nehéz dolog mindazt leírni, amit lát az ember, csak egy ilyen gyors utazás alatt is. Ezért csak egy-két epizódot vetek papírra.

Mikor elindultam a kéthetes útra, sok kérelem és tanácsal töltém meg útitársnyamat barátaim és ismerőseim. Az egyik szakmai tanács így hangzott: nehogy az Ikarusz száguldásával kezd útiüvegzetet. Ez már unalmas az olvasóknak. Nem akarok untatni senkit, de nem kerülhetem ki az útszéli »mankókat«, mint ahogy az Ikarusz sem kerülhet ki őket.

Nem hónalj-mankókról van szó, hanem arról, amit az Ikarusz vezetője, s gondolom minden autós — hazai és külföldi — hálásan nyugtáz. Ezek dombormű tükrök, amelyek szerke Csehszlovákiában az útkereszteződéseknél, szűk utcás kanyarodóknál megfizethetetlen segítséget nyújtanak a vezetőnek és biztonságossá teszik ilyen téli időben (vagyis olyan téli időben, ami ott van, mert nálunk már 10 centiméteres hó borította a tájat), csúszós utakon balesetmentesen közlekedhet gépkocsijával, motorkefépárjával az ember. A másik ilyen országúti mankók az út szegelező fák és villanypóznák derekában elhelyezett tükröző, minden fényt visszaverő macskaszemek, amelyek valósággal visszaparancsolják az úttestre a gépkocsivezetőket, ha letérnének róla.

Mint ahogy feltűnt valamennyiünknek, hogy Prágában nem látni egyetlen lovaskocsit sem (a várbeli múzeumban lévő postakocsi kivételével), úgy nem látni egyetlen csehszlovák faluban sem, ahol áthaladó országúti forgalom bonyolódik le »háztáji« libákat, kacsákat vagy más baromfiakat.

Mióta Szeged testvérvárosa Brno, gondolom minden szegedi — ha Csehszlovákiában jár — kíváncsian lépi át Brno »küszöbét«. Így voltunk mi is szegedi utitársammal, aki jártas az idegenforgalom »rejtelmében« és több nyelvet is beszél. Ezt ha másból nem, hát abból is megtudhattam, amikor kora reggel a brnoi piac téren tájékoztunk a városi tanács épületének holletéről — »mökkérdőzzük, né kérdőzzük« — utitársam emígyen érdeklődött:

— Bitte schön, národni vbyor merre van? A kérdézet férfi meghökkené »sokrétű« kérdés hallatára, majdnem, hogy szegedi tájszólással igazítottá útnak bennünket.

— Menjének csak erre lefelé az utcán, s a második sarkon forduljanak balra.

— Köszönjük — válaszoltuk, s ezt elmondottuk még jónéhányszor, mert Brnoban többször összetalálkoztunk magyarul tudó emberek-

Pilseni sör,

perloning-vásárlás és más külföldi apróságaink

kel: a tanácsházán, a képeslapot árusító boltban és az utcán.

Brnoban sok látnivaló akad. Az ember nem tudja, merre is szaladjon a látnivalók után, ha csak egy nap tartózkodási ideje van itt. Mit nézzen: a város mellett húzódo hegylancot, a Morva Kraszt ködbevesző nyúlványait, vagy a Spilberget, a régi vár börtönt, ott fenn a hegyen? A tájat, az utcákat gyalogosan is láthatja az ember, de hogy mindehova, vagy legalábbis a legfontosabb helyekre odaérjen, arra így nincs idő. Pedig elhagyni Brnot, hogy látna az ember az »élők poklát«, a vár börtönt, ahol századról századra haltak meg kínzások közepette a nép legjobb fiait, s megtekinteni a helyet, hol Kazinczy Ferenc is raboskodott 1795-től 1799-ig. Nem, azt nem lehet.

Meglátni a város drámai, opera-, ifjúsági és bábszínházát, a gyárakat, a világhírű Sverma-Műveket, vagy a kiállítási és nemzetközi árumintavásár helyiségeit — ehhez valami gyorsjáratú kocsit kellett volna. S mintha gondolatunkat megértették volna. Kapuletí Viktor elvtárs, a tanács v. b.-elnökhelyettese, alig hogy megérkezettünk a národni vbyor épületébe, máris intézkedett, hogy gépkocsi álljon rendelkezésünkre, s Drimel Jaroslav a levéltár vezetője személyében, hozzáértő kalauzunk legyen. Rövid napot töltöttünk Brnoban, de a vendéglátók sok mindent megmutattak.

Négyen röttük a prágai Venczel teret zsebünkben a »valutával«, tanakodtunk, mit érdemes vásárolni. Az ajándékokat már beszereztük, magunknak kerestünk valamit. Perloninget — javasolták ketten is. De hol lehet kapni, néztük sorra a kirakatokat.

— Mit szeretnének vásárolni? — szólított meg bennünket egy 35—40 év körüli férfi. Volt közöttünk németül tudó (németül kérdezett »spontan kalauzunk«) így hát készséggel bízottuk rá magunkat.

— Perloninget — magyaráztuk. Órájára nézett, mint aki ellenőrzi, van-e annyi ideje, hogy elkísérjen minket, s máris intett, hogy menjünk vele. Találtunk is rövidesen nagyon jó színben, szürkében és kékbén, de valamennyi kisebb számú nyakbőségű volt, mint amilyen nekünk kellett volna. Mentünk tovább, s vezetőnk közben magyarázott. Mutatta a várost. Még annyi időnk is volt, hogy

megálljunk az ó-városháza mellett, s kilenc órák megnezzük a híres harangjátékot. Beszél a város, és Csehszlovákia történetéről, többször kapcsolta hozzá a magyar történelmi dátumokat is. Már mindannyiúnknak volt egy-egy nyolinge, ketten már lakkbőröndöt is vásároltak, amikor búcsúztunk tőle. Miután megismertük jártasságát a történelemben, s míg bocsánatkérően szabadkozott, hogy neki mennie kell, megkérdeztem, hol tanít és miért siet ilyenkor este.

— Tíz órákor váltás van a vasgyárban — mosolygott szerényen —, s a karbantartó lakatos sem késhe.

Még mielőtt Pilsenbe értünk volna, már megízleltük a híres pilseni sört. Mégis kíváncsian vártuk, mikor érkezünk a sör városába. A gyárat ugyan csak kívülről láttuk, de azért kóstolt, illetve minőség vizsgálatot tartottunk. Persze nem úgy, mint valamikor régen, amikor a serfőző-mesternek a vizsgáztató bizottsága előtt egy keményfalócsára kellett önteni a sört, ráülni, s csak egy perc múlva volt szabad felkelni. A sört csak akkor fogadták el, ha a mester felkelt és »vele jött a pad is«.

Jobb is, hogy nem volt annyi időnk, hogy belőrlől is megtekintsük a gyárat, könnyen séggyent hozhattunk volna magunkra, s a magyar turistákra. Bizonyára nem bírtuk volna szuszszal, mert itt ugyancsak kínálják a vendéget. De a helybeliek bírják is. A pincér elbeszélése szerint nagy sörvők laknak a városban. 1936-ban az egyik sörversenyen az olyan formájú emberek, mint mi, már a selejtezőben kihullottak. Pedig csak fél literes korsókkal mérkőztek. Az erőteljesebbek csak 50 pohár után lendültek bele. 70-nél már ritkult a nép, volt aki elment, volt akit vittek. Mások az asztal alá csúszva kerültek versenyen kívül. Aki legtovább bírta, 108 korsónál — tekintettel a ki-dültekre —, abbahagyta az ivást, mert már a zsűritagok is fáradtak voltak.

Ezek után jobbnak láttuk fizetni. Félő volt ugyanis, hogy még egy ilyen történet, s nem találjuk meg kifelé ment a kilincset...

Láttam már spórolós embereket, de olyan skót magunkat, mint Csehszlovákiában (ezt magunkra értem), nagyon keveset. Utitársaim ugyancsak fogukhoz verték a garast, nagyon megnézték, hova, mire költik a pénzt. Ez a skótság párosulva a humorral, sok tréfát, ötletet produkált. Hat napra 240 cseh korona volt a költőpénz s a tréfa mesterei eltaláltak: mi lenne, ha a villamoson, vagy trolibuszon nem fizetnénk, csak azt mondanánk a kalauzunk, hogy »protokoll delegáció«? Többször ki is próbáltuk ezt a fizetési módszert, csak úgy tréfából. Prágában az egyik kalauz nagy lelkiyugalommal felelte még hozzá magyarul:

— Akkor épp olyan szerényen számítom a jegy árát az elvtársaknak, mint a helybelieknek. De gondolkodom azért, hogy milyen kedvezményt adjak maguknak. — Miután értette, hogy miről beszélgetünk hallotta, hogy hol lakunk, egyszerűen elküldte magát:

— Flóra Hotel, a magyarok kedvezményes alapon kiszállhatnak.

Nagy Pál